

Actieplan Omgevingslawaai 2013 Gemeente Hengelo

SAMENVATTING

De Europese Richtlijn Omgevingslawaai richt zich op de evaluatie en beheersing van geluidbelasting waaraan woningen, en dus mensen, worden blootgesteld. Om uitvoering te geven aan deze Richtlijn zijn in Nederland voor dit specifieke doel agglomeraties aangewezen. Gemeente Hengelo maakt samen met de gemeenten Almelo en Enschede onderdeel uit van de agglomeratie Enschede. Dit betekent dat Hengelo verplicht is om vóór 18 juli 2013 een actieplan omgevingslawaai vast te stellen. De gemeenten Almelo, Enschede en Hengelo hebben besloten om gezamenlijk op te trekken bij het opstellen van het actieplan. In juni 2012 is in dit kader de geluidsbelastingkaart van de gemeente Hengelo vastgesteld. Op deze kaart is de actuele situatie (peiljaar 2011) te zien van de geluidhinder als gevolg van wegverkeer, railverkeer en industrie.

Volgens de geluidsbelastingkaart zijn in Hengelo 2.577 inwoners ernstig gehinderd en 6.155 inwoners gehinderd door omgevingslawaai. Daarmee is ongeveer 3,2% van de bevolking ernstig gehinderd en 7,6% gehinderd door omgevingslawaai. De grootste bijdrage tot deze hinder wordt geleverd door wegverkeer. In Hengelo zijn 932 inwoners slaapverstoord. Daarmee is 1,2% van de bevolking slaapverstoord. Ook voor de slaapverstoorde mensen is het wegverkeer de voornaamste bron.

Plandrempel

In het actieplan wordt, volgens de Handreiking Omgevingslawaai, gewerkt met plandrempels. De plandrempel is een ambitiewaarde en niet een grenswaarde die gehaald moet worden op straffe van sancties indien de waarde niet wordt gerealiseerd. De gemeente mag de hoogte van de plandrempel zelf vaststellen en mag daarbij afwijken van de normen die in de Wet geluidhinder zijn opgenomen. In situaties waar de geluidbelasting hoger is dan de plandrempel worden bekeken of maatregelen mogelijk zijn om deze overschrijding terug te dringen.

Tijdens het opstellen van het actieplan geluid is GGD Twente en IJsselland nadrukkelijk bij het proces betrokken. GGD Twente en IJsselland heeft de gemeente Hengelo geïnformeerd over de relatie tussen geluid en gezondheid en hen gewezen op de mogelijkheden die de GGD heeft om te kwantificeren hoe groot het gezondheidsverlies is ten gevolge van de blootstelling aan het geluid van weg- en railverkeer en bedrijven.

De gemeenten Almelo, Enschede en Hengelo hebben besloten om een gezamenlijk een plandrempel op te stellen. Alvorens een plandrempel vast te stellen hebben de gemeentes onderzoek gedaan naar de toepassing van een plandrempel van L_{den} 67 dB, 65 dB of 63 dB. In een bestuurlijk overleg zijn verschillende plandrempelscenario's beschouwd en heeft men een afgewogen keuze kunnen maken voor een plandrempel.

De gemeente Hengelo heeft, evenals Almelo en Enschede, de plandrempel op 63 dB vastgesteld. Deze plandrempel is de meest ambitieuze van de drie voorgestelde plandrempels. Deze waarde van deze plandrempel sluit aan bij de saneringsregeling Wet Geluidhinder. Deze regeling kent een maximale grenswaarde voor het geluidniveau binnen woningen van 43 dB. Omdat de geluidwering tegen wegverkeerslawaai van een normaal onderhouden woning 20 dB bedraagt, is bij een gevelbelasting tot 63 dB geen sprake van situaties waarbij de geluidbelasting binnen de woning hoger dan 43 dB zal zijn.

Hotspots

Onder "hotspot" wordt verstaan: een cluster van woningen waar de plandrempel wordt overschreden en die in het actieplan nader zijn bekeken. Door in te zoomen op deze hotspots ontstaat een helder beeld van

de situaties in Hengelo waar de hoogste geluidbelastingen optreden. In Hengelo zijn 11 hotspots aangewezen.

In Hengelo is de toepassing van stille wegdekken mogelijk een veelbelovende maatregel om de geluidbelasting te reduceren. Daarnaast zijn maatregelen zoals het stimuleren van openbaar vervoer en het bevorderen van fietsverkeer, die een positief effect hebben op de verlaging van de geluidbelasting in de gehele gemeente, onderdeel van het bestaande beleid in Hengelo.

Kosten-batenanalyse

De focus in de kosten-batenanalyse ligt op het aanbrengen van stille wegdekken. Alle overige maatregelen zijn moeilijk te begroten en ook hun effect op het aantal geluidbelaste woningen is moeilijk exact weer te geven.

De toepassing van normaal stil asfalt in plaats van het reguliere asfalt leidt tot hogere investeringskosten en onderhoudskosten. Dit asfalt is onderhoudsgevoelig. Door het toepassen van een robuust mengsel/SMA+ dat toch stiller is, 2,6 – 3 dB, zijn de investeringskosten niet hoger en kan in het onderhoud worden voorzien vanuit het reeds bestaande onderhoudsbudget. De gemeente Hengelo zal de mogelijkheid om stil asfalt toe te passen alleen overwegen indien groot onderhoud noodzakelijk is en de meerkosten voor het toepassen van een robuuster stil asfalt nihil zijn ('werk met werk').

Uit de analyse blijkt dat de, overigens geringe, toename van de onderhoudskosten voor de verschillende hotspots uiteenlopen. Dit is afhankelijk van de lengte van het toe te passen stille asfalt. Indien de gemeente Hengelo al deze maatregelen uit zal gaan voeren nemen de jaarlijkse onderhoudskosten met maximaal € 64.000 toe. In de actieplanperiode 2013 – 2018 is dit maximaal 30.800,= In de praktijk liggen deze bedragen lager en passen binnen het bestaande onderhoudsbudget.

Conclusie

Voor de hotspots waar in de komende planperiode groot onderhoud gepland staat zullen zo mogelijk van stil asfalt worden voorzien. De gemeente Hengelo heeft daarnaast de laatste jaren al heel veel gedaan om het geluid bij bestaande woningen te beperken. Zo is er al op verschillende locaties stil asfalt toegepast en heeft de gemeente haar beleid gericht op het stimuleren van het fietsverkeer en het gebruik van het openbaar vervoer. Al deze acties hebben een positief effect op de geluidssituatie in de gemeente Hengelo.

De gemeente Hengelo kiest voor de volgende aanpak:

1. Hengelo heeft inmiddels de elf knelpunten op het gebied van wegverkeerslawaaai (hotspots) in beeld. De eerste drie daarvan worden in de planperiode 2013 – 2018 aangepakt.
2. Alleen bij groot regulier onderhoud aan asfalt, of bij een grootschalige reconstructie wordt bij de genoemde hotspots een robuust, stiller asfalt toegepast. (reductie tussen de 2,6 en 3 dB)
3. Bij erg drukke kruispunten en daar waar veel wringend verkeer is, wordt een nog robuuster, lees traditioneel, mengsel toegepast.

De gemeente Hengelo ziet verder de volgende aandachtspunten:

Hengelo volgt de ontwikkelingen van geluidarm asfalt qua kosten, geluidreducerend effect en levensduur, ook bij wringend verkeer op rotondes en kruispunten. Tevens wordt de mogelijkheid van het aanscherpen van bestekseisen onderzocht.

Afname aantal plandrempeloverschrijdingen:

Hotspot	aantal woningen	Maatregel	Lengte [m]	> 63 in geluidkaart	> 63 na toepassen SMA+	Afname plandrempel- overschrijdingen
1	332	SMA+	2400	195	139	56
2	135	SMA+	1000	97	34	63
3	202	SMA+	1000	127	53	74